

NYTT LIV FÖR **MiG-31**

Medan länder i väst brottas med ekonomiska problem rustar ryssarna sitt flyg som i fornstora dar. Det handlar inte bara om superjägare som PAK-FA/Sukhoi/T-50. Även äldre system uppgraderas. Senast i raden är MiG-31 "Foxhound".

TEXT JONAS BJÖRNSTAM FOTO RAC MiG, US AIR FORCE

En Foxhound av E-version. Trots en gammal grundkonstruktion kan den uppdaterade MiG-31 göra tjänst i många år framåt.

Rysk flygindustri har alltid haft förmågan att överraska. Möjligen är det ett resultat av att den på tveksamma grunder ofta underskattats. Ett känt exempel är när israeliska radarspanare 1971 upptäckte ett eko på sina skärmar som rörde sig snabbare än något annat de tidigare skådat. De Phantomplan som skickades upp för att identifiera hade inte en chans att hinna ikapp. Den främmande maskinen rörde sig i närmare tredubbla ljudhastigheten. I det amerikanska militärhögkvarteret utbröt något som i den närmaste liknade panik.

Det skrämmande radarekott kunde senare identifieras som MiG-25, en maskin som fick Natokoden "Foxbat". Vid den här tiden ansåg man fortfarande att framtidens luftstrider skulle utkämpas i Mach 3 eller i ännu högre hastigheter.

MiG-25 hade till exempel tagits fram för att möta hotet från amerikanska B-70 Valkyrie, ett planerat bombplansprojekt som senare skrotades. Foxbat tvingade i sin tur USA svara, något som i sinom tid resulterade i flygplan som F-15 Eagle och F-18 Hornet.

Foxbat var en kompromisslös konstruktion som skulle operera på hög höjd och hög fart. Det innebar samtidigt uppenbara nackdelar. Planet var svårflugit och hade usla manöveregenskaper. Det klarade inte att flyga i överljudsfart på låg höjd och radarna var i det närmaste vär-

delöst mot lågflygande hot som till exempel kryssningsrobotar.

Första gången som väst fick vetskap om att Sovjetunionen planerade en efterföljare var när avhopparen Viktor Belenko 1976 flydde med sin MiG-25 och landade på Hakodatebasen i Japan.

Foxhound på Paris Air Show 1991. I vapenarsenalen ses fyra långdistansrobotar av typen R33/AA-9 Amos samt två AA-8 Aphid kortdistans- och AA-6 Acrid medeldistansrobotar.

En av de allra första bilderna där väst lyckades fånga en MiG-31 i flykten. Den togs i september 1989.

Den version som nu är föremål för en kraftig uppdatering, MiG-31BM, ställdes bland annat ut vid den ryska flygmässan MAKS 2009.

I förhör berättade han om en kommande rysk "Super Foxbat".

En första prototyp hade flugit året innan. MiG-31 sattes i aktiv tjänst i början av 1980-talet. I flera olika versioner kom flygplanet att tillverkas i runt 500 exemplar.

Liksom föregångaren var MiG-31 en "interceptor". Alltså inte i första hand en "dogfighter" utan ett flygplan för luftstrid på stora avstånd i alla väder- och ljusförhållanden.

Till det yttre hade MiG-31 vissa likheter med MiG-25, men den hade två mans besättning, pilot och systemoperatör. Den var också kapabel att flyga i överljudsfart även på lägsta höjd och radarna var avsevärt mer potent.

Med en maximal startvikt på runt 46 ton var MiG-31 ett stort flygplan. Dess närstridsegenskaper var knappast något som imponerade, men det kompensades mer än väl av dess kraftfulla långdistansrobotar och radarns avsevärda räckvidd.

Med drömmen om ett Ryssland med återtagen position som en supermakt – och styrkt av stora inkomster från gas- och oljeexporten – har

president Vladimir Putin påbörjat en kraftig upprustning av landets stridskrafter. Det gäller inte minst flygvapnet.

Satsningen på PAK-FA/Sukhoi T-50, en rysk motsvarighet till amerikanska F-22 Raptor är det mest spektakulära exemplet. Men det finns fler.

Flygrevyn har tidigare berättat om Su-35, en kraftfull utveckling av gamla Su-27. Troligen kommer den att prestandamässigt hamna i nivå med, eller överträffa, många av västvärldens fjärde generations stridsflygplan som Eurofighter, Rafale och Gripen.

I vintras gjordes flygvapnet en stor beställning av attackflygplanet Su-34. Beslut har också tagits om uppgraderingar av äldre typer som Su-27, Su-24 och MiG-29.

Nyligen bestämdes alltså att även MiG-31 Foxhound står på tur. Några flygplan av typen moderniserades till viss del redan för fyra år sedan, men nu handlar det om betydligt större åtgärder.

Beslutet innebär att ett 60-tal flygplan av versionen MiG-31BM fram till 2020 ska genomgå

FAKTA MiG-31E

Besättning	2 (pilot och systemoperatör)
Längd	22,69 meter
Spännvidd	13,46 meter
Höjd	6,15 meter
Tomvikt	21 800 kilo
Max startvikt	46 200 kilo
Max hastighet	(på höjd) Mach 2,83
Max hastighet	(lågflygning) Mach 1,2
Stridsradie	(vid underljudsfart) 720 km
Stridsradie	(vid Mach 2,35) 360 km
Tjänstetopp-höjd	20 600 meter
Motorer	2 x Soloviev D-30F6, turbofläktmotorer med efterbrännkammare om vardera 93 kN (152 kN med EBK).
Beväpning	balkar för 6 robotar - 4 under kroppen, en under vardera vingen. 6-pipig automatkanon av Gatlingtyp.

en komplett upprustning vid Sokolverken i Nischni-Novgorod. Det är samma fabrik som fram till 1994 serieproducerade maskinerna. I grunden är MiG-31 en typ som varit i tjänst i 30 år. Skroven ska nu grundöverses för att klara ytterligare minst 30 år eller 3 500 flygtimmar. Flygplanets Zaslonradar ska förse med en större antenn och förbättrad elektronik. Räckvidden beräknas därmed öka från dagens cirka 120 kilometer till närmare det dubbla. Den ska också kunna följa 24 mål samtidigt i stället för som hittills sex – en fyrdubbling av

En MiG-31 landar. Lägg märke till luftbromsarna strax bakom luftintagen. Anordningen bakom cockpit är ett periskop för att ge systemoperatören sikt framåt. En enklare uppsättning kontroller gör det möjligt att i ett nödläge även flyga från baksits.

kapaciteten. Simultant ska radarn kunna låsa på sex av målen.

Även centraldatorn och avioniken moderniseras. I cockpit får pilot och systemoperatör tillgång till nya, platta fyrfärgsskärmar i stället för de gamla tevemonitorerna. Nytt är också förbättrade navigations- och kommunikationssystem.

Med den mer potenta avioniken i flygplanet följer att även robotarnas prestanda förbättras.

Det gäller särskilt den radarstyrda långdistansroboten Vympel R-33.

Den togs särskilt fram för MiG-31 för att kunna angripa stora och högt flygande luftmål på upp till 120 kilometers avstånd. Nu kommer en ny version som fått beteckningen K-37M med nästan dubbla räckvidden. Serieproduktionen beräknas komma i gång 2013 eller året därefter.

MiG-31 har plats för sex robotar. Här ses fyra långdistans AA-9 Amos under kroppen och en AA-6 Acrid under vardera vingen.